

A levegő minőségét mérik Vásárhelyen

A marosvásárhelyi levegő minőségének percre pontos mérésére alkalmas eszközöket vásárolnának pályázati pénzből marosvásárhelyi civilek. Az Egyesült Államokban már sok városban használt Array of Things elnevezésű mérőeszközök lehetővé tették, hogy a nap bármelyik percében ellenőrizni lehessen a levegő hőmérsékletét és összetevőit. Ezekkel a berendezésekkel mérnék többek között a zajszintet, a levegő összetételét, az infravörös sugarak erősségét. Ezek alapján percre pontosan lehetne tudni, hogy Marosvásárhely melyik részén a legnagyobb a levegő szennyezettsége mely órákban. Az eszközök lehetővé tették, hogy otthonról is követni lehessen ezeket az adatokat, de fel lehetne használni tanulmányok, egészségügyi felmérések elkészítésére is. A kezdeményezők szerint a mérőeszközök lehetőséget teremtenének, hogy a vegyipari kombinát szennyezéséről, az egyre növekvő gépkocsiforgalom okozta káros hatásokról pontos képet kapjanak a marosvásárhelyiek. A civilek szerint jelenleg a marosvásárhelyi levegő minőségéről nincs pontos képünk, holott erre feltétlenül szükség lenne annak érdekében, hogy javítani lehessen a minőségén. Az Array of Things mérőeszközök megvásárlására benyújtottak egy pályázatot, amely már átesett az első előválogatáson a Țara lui Andrei program keretében. Akkor lehet sikeres, ha minél többen rászavaznak. Mindazok, akiket érdekel az, hogy egy valós, adatokkal alátámasztható térkép készüljön a levegőszennyeződéssről, interneten szavazhatnak a projektre.

Országos szinten jelenleg a környezetvédelmi ügynökséghez tartozó mérőberendezések rögzítik a levegő minőségét, többek között Marosvásárhelyen, Csíkszeredában, Sepsiszentgyörgyön. Ezek a berendezések mérik a szennyező anyagok és a por koncentrációját a levegőben. Ezeket az adatokat a Calitateair.ro oldalon lehet tanulmányozni. Egészségünkre hatással van a bennünket körülvevő levegő szennyezettségének mértéke és típusa. Vannak olyan szennyező anyagok, amelyek jelenléte csak mérésrel mutatható ki, mint ahogy az is, hogy a jelen lévő szennyező anyagok mennyisége mennyire káros az egészségünkre. A levegő minőségének értékelése a mérések eredményei alapján történik. (Simon Virág)

A FEHÉR HOLLÓ MÉDIAKLUB MISSZIÓS TANÁRA SZEMÉLYRE SZABOTT TANFOLYAMOKAT TART GALACON

Regáti magyarok anyanyelvük közelében

Újratanulják anyanyelvüket a galaci és bräilai magyar gyerekek, felnőttek a Fehér Holló Médiaclub Egyesület projektjének keretében. Szabó Csaba, a szervezet elnöke a kezdeményezés jelentőségéről, az oktatás módjáról beszélt lapunknak.

» BEDE LAURA

Tanuld újra az anyanyelved! című projektje révén a Fehér Holló Médiaclub Egyesület országos szinten kezdi el feltérképezni azokat a regáti magyarokat, akik szeretnék újra megtanulni magyarul, vagy magyarul beszélgetni. Szabó Csaba újságíró, a szervezet elnöke az előzményeket ismertette a Krónikának elmondta, olyan nagy volt az érdeklődés a Román Televízió kolozsvári stúdiója és a Fehér Holló Médiaclub galaci és bräilai, június eleji riportkaravánja iránt, hogy voltak magyarok, akik szabadnapot vettek ki, hogy jelen legyenek a találkozásokon, mások ünnepőbe öltözve várták a rögtönzött magyar kerekasztalokat. „Évtizedek óta nem készült átfogó riport az ott élő magyar közösségekről, a vegyes családok tucatjairól és nem utolsósorban arról a harcról, amit ezek az emberek vívnak annak érdekében, hogy valaki végre számbavegye őket, és egy pedagógust kapjanak, aki odaköltözve újratanítaná a gyerekek és felnőttek számára a megkopott magyar anyanyelvet” – részletezte az egyesület elnöke. Hozzátette, a Fehér Holló Médiaclub először tábor próbált szervezni a galaci és bräilai gyerekek számára, olyan környezetbe hozni őket, ahol magyarul beszélnek, játszanak, énekelnek. Később azonban a kiküldött missziós pedagógus látszott kivitelezhetőnek. Hihetetlenül hamar jelentkezett is az első missziós pedagógus, Lőrinczi Edit székelykeresztúri könyvtáros személyében, aki vállalta, hogy 10–12 napra Galacra költözik, és ott személyre szabott tanfolyamok, beszélgetések, tantermi órák során elkezdte a munkát. A jelentkezők a pedagógussal való előzetes egyeztetés után döntik el, hogy melyik formáját választják a tanulásnak.

Jelenleg 10 galaci gyerek várja a magyar nyelvű oktatást, és jó né-

Az egyesület korábbi projektjében diákok két nyelven felolvasták Arany A walesi bárdok című művét

hány felnőtt – főleg bräiliaiak – románul kevert magyar nyelvüket próbálják pallérozni. A Tanuld újra az anyanyelved! első szakasza Bräila és Galac magyarságát hozza újra anyanyelvük közelbe, és 26 embert érint közvetlenül. Az oktatás június 16-án kezdődik, a projekt teljes költségvetését a Fehér Holló Médiaclub biztosítja. A program következő állomása Konstanca lesz, a tanításra már jelentkezett is egy pedagógus – mondta Szabó Csaba.

Az egyesületnek egyébként számos olyan kezdeményezése volt az elmúlt években, amely a románok és magyarok közti kapcsolatok javítását hivatott elősegíteni. 2017 novemberében küldőkönyvtárat nyitott a kincses városban azzal a céllal, hogy megismertesse a magyar irodalmat a román közönséggel, valamint szorgalmazza a két kultúra közti párbeszédet. Szabó Csaba korábban elmondta, ezeket a műveket olyan olvasóknak küldik el, akik érdeklődnek a román–magyar megbékélés iránt. A könyv az olvasónál marad magyar könyvjelzőként a román polcokon, az egyesület cserében elvárja, hogy a román olvasók 20 soros recenziót küldjenek a műről a www.corbiialbi.ro portál Kalamáris (Călimara) irodalmi rovatába. Az egyesület felajánlásokból szerzi a kiadványokat, a polcokat úgymond bérbe adják, amelyeket külföldi in-

tézmények és helyi érdeklődők fogadhatnak örökbe.

A hollók vezetője arra is kitért, a szervezetet 2014 őszén indították, hiszen egyértelmű volt, hogy az érdeklődő románoknak szüksége van információkra a magyarokról, ők pedig örömmel vállalják a feladatot, és sokat dolgoznak azon, hogy közelítsék egymáshoz a két kultúrát.

A 2018 őszén szervezett gálaműsor keretében bemutatkozhattak azok a román és magyar kisdíjak, valamint regáti olvasók, akik a fordításoknak köszönhetően lettek szerelmesek a magyar irodalomra. Az ünnepségen az Octavian Goga Általános Iskola és az Onisifor Ghiбу Elméleti Líceum román és magyar hetedikeseinek Ady Endre és József Attila románra fordított verseiből összeállított pódiumműsort élvezhettek a vendégek. A diákok két nyelven felolvasták Arany János A walesi bárdok című alkotását is, amelynek rockosított változata is felcsendült a gálán. Szabó Csaba akkor úgy fogalmazott: a visszajelzések azt mutatják, hogy nagy szükség volt egy ilyen kezdeményezésre, hiszen a romániai románok nem tanulnak az iskolában magyar irodalmat, és egyéb lehetőségük nincs arra, hogy felfedezzék az erdélyi vagy magyarországi magyar költők, írók alkotásait.

» A Tanuld újra az anyanyelved! első szakasza Bräila és Galac magyarságát hozza újra anyanyelvük közelbe, és 26 embert érint közvetlenül. Az oktatás június 16-án kezdődik, a projekt teljes költségvetését a Fehér Holló Médiaclub biztosítja.

krónika
ERDÉLYI MAGYAR KÖZLETTI NAPILAP

Megjelenik munkanapokon.
Felelős kiadó: Príma Press Kft.
535600 Székelyudvarhely,
Bethlen Gábor u. 55.
tel.: 0266-218361
ISSN: 1454-7821

Szerkesztőség:
400027 Kolozsvár,
Regele Ferdinand (volt
Wesselényi) utca 37. szám
tel.: 0264-705205, 0264-705215
e-mail: kronika@kronika.ro

Vezetőszerkesztő:
Rostás Szabolcs

Ügyvezető: Nemes László

Lapszerkesztők:
Balogh Levente, Páva Adorján

Főmunkatárs:
Pataky István

Rovatvezető:
Bálint Eszter
(erdélyitudósítások, gazdaság)

Rovatszerkesztők:
Balogh Levente (politika),
Kiss Judit (kultúra),
Vásárhelyi-Nyemec Réka (sport),
Bede Laura (színes világ),
Gräf Botond (szolgáltatás, műsor)

Tudósítók:
Bíró Blanka
(Sepsiszentgyörgy-0733-969681),
Szucher Ervin
(Marosvásárhely-0726-720403),
Vásárhelyi-Nyemec Réka
(Nagyvárad-0726-720292)

Olvasószerkesztő: Jakab Márta

Reklámértékesítés, marketing:
Szatmári Bence (0726-720280)

Lapterv: Mihály László

Nyomás: Garamond Kft., Kolozsvár

Terjesztés, előfizetés:
0264-705205 (Kolozsvár)
0265-260170 (Marosvásárhely)
0266-371100 (Csíkszereda)
0266-218361 (Székelyudvarhely)
0266-361201 (Gyergyószentmiklós)

Előfizetési módok, árak, határidők:

Előfizetés felvételek kézbesítéséig (1 hónapra)		Előfizetési határidő
nálunk általunk	/ posta által 35 lej	kb. 23-a (ha ez nem munkanap, akkor +1 nap)
postán posta	által 39,2 lej	

Előfizetési lehetőségek nálunk:
ügyfélszolgálatunkon; újságos standjainkon (Csíkszereda, Székelyudvarhely); saját terjesztési hálózatunkban lapkihordóinknál; vidéki partnerboltjainkban, online (www.kronika.ro/elfizetes/csomagajánlat)